T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 171
KARAR NO : 2014 / 219
KARAR TR : 03.03.2014

ÖZET : Kanunla kurulmakla beraber özel hukuk tüzel kişiliğine haiz Yunus Emre Vakfı'nın kuruluşu olan Yunus Emre Enstitüsü Müdürlüğü tarafından Türkçe Okutmanlığı alımı için 27-28 Şubat 2013 tarihlerinde yapılan mülakat sınavının hukuka aykırı olarak yapıldığı iddiası ile mülakatın iptali ve bu nedenle yoksun kalınan parasal hakların tazmini istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : H.R.
Vekili : Av. M.S.
Davalı : Yunus Emre Enstitüsü Müdürlüğü
Vekili : Av. A.K.

O L A Y : Davacı vekili, dava dilekçesinde özetle; Bozok Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı ve Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü görevinden emekli olan davacının, davalı Yunus Emre Enstitüsü Müdürlüğü tarafından ilan edilen Türkçe Okutmanlığı sınava için başvuruda bulunduğunu, 27-28 Şubat 2013 tarihinde yapılan mülakatta davacıya nazik iltifatlar yapılmasına, sınava giren Profesör ünvanlı tek kişi davacı olmasına rağmen 1 Mart 2013 tarihinde ilan edilen kazananlar listesinde adının olmamasının açıkça hukuka aykırı olduğunu belirterek; 27-28 Şubat 2013 tarihinde yapılan Türkçe Okutmanlığı mülakat sınavında başarısız sayılmasına ilişkin işlemin iptali ve bu nedenle yoksun kalınan parasal hakların yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsili istemiyle 11.03.2013 tarihinde idari yargıda dava açılmıştır.

Davalı vekili, birinci savunma dilekçesinde özetle; davalı Yunus Emre Enstitüsü Müdürlüğü ve bağlı olduğu Yunus Emre Vakfı'nın özel hukuk hükümlerine göre kurulmuş bir vakıf olması nedeniyle yaptığı işlemlerin idari işlem niteliği taşımayacağını savunarak görev itirazından bulunmuştur.

ANKARA 5. İDARE MAHKEMESİ: 28.06.2013 gün ve E:2013/367 sayılı kararında "…2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu uyarınca ve genel idare hukuku ilkeleri ile Danıştay İçtihatlarından çıkarıldığı üzere iptal davalarının: idari işlemler hakkında menfaatleri ihlal edilenler tarafından yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden hukuka aykırı olduklarından bahisle açılan davalar şeklinde tanımlandığı, idari işlemin ise, bir idari makam veya mercii tarafından idari usuller uygulanarak tesis olunan tek taraflı, doğrudan uygulanabilen kesin ve yürütülmesi zorunlu hukuki tasarruflar şeklinde ifade edildiği; Anayasanın 130/9 maddesinde "öğretim elemanlarının görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri, disiplin ve ceza işleri, mali isler, özlük hakları, öğretim elemanlarının uyacakları koşullar., kanunla düzenlenir." kuralının yer aldığı; kamu hizmetinin, devlet ya da diğer kamu düzel kişileri tarafından ortak gereksinimleri karşılamak ve kamu yararını sağlamak için topluma sunulan sürekli ve düzenli hizmetler olarak tanımlanabildiği, toplumsal yaşamın zorunlu gereksinimlerinden olan, düzenlilik ve süreklilik isteyen aynı zamanda vakfın ve enstitünün en önemli amaçlarından olan kültür merkezlerinde Türk Dili Öğrenimini yapma hizmetinin de niteliği gereği kamu hizmeti olduğu; vakıf enstitüsü kurumlarında niteliği belirtilen kamu hizmetinin yürütülmesi için istihdam edilen akademik personel ile vakıf enstitüsü arasında akdedilecek sözleşmenin" idari hizmet sözleşmesi" niteliğinde bulunduğu; nitekim, idari sözleşmenin, Danıştay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulunun 04.07.1964 günlü, E: 1964/4, K: 1964/344 sayılı kararında belirtildiği üzere, bir kamu hizmetinin yürütülmesi için yapılan sözleşme olduğu, idari sözleşmenin uygulanmasından doğan uyuşmazlıkların çözümünde de idari yargının görevli bulunduğu; Anayasa Mahkemesinin 25.05.1976 günlü, E: 1976/1, K:1976/28 sayılı kararında, kamu

hizmeti alanının idare hukuku kurallarına göre düzenlendiği, kamusal bir kuruluşa ilişkin bir kamu hizmetinin söz konusu olduğu hallerde kural olarak, idare hukuku kurallarının uygulanacağının belirtildiği; bu durumda, davacı tarafından davalı idarece yapılan mülakatın iptali istemiyle açılan davanın İdari yargıda görülmesi gerektiği…" gerekçesiyle davalı idarenin görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı vekilinin, adli yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda süresi içinde verdiği dilekçesi üzerine, dava dosyasının onaylı bir örneği Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI: "…18/05/2007 tarihli 26526 sayılı RG' de yayımlanarak yürürlüğe giren 5653 sayılı Yunus Emre Vakfı Kanunu'nun 1. Maddesine göre: "Bu Kanunun amacı; Türkiye'yi, kültürel mirasım, Türk dilini, kültürünü ve sanatını tanıtmak, Türkiye'nin diğer ülkeler ile dostluğunu geliştirmek, kültürel alışverişini artırmak, bununla ilgili yurt içi ve yurt dışındaki bilgi ve belgeleri dünyanın istifadesine sunmak, Türk dili, kültürü ve sanatı alanlarında eğitim atmak isteyenlere yurt dışında hizmet vermek, Türkiye'de Yunus Emre Enstitüsü ve yurt dışında Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri açmak için merkezi Ankara'da olan Yunus Emre Vakfının kurulmasına ilişkin esas ve usûlleri belirlemektir" hükmü ile Yunus Emre Vakfının, genel olarak Türk kültür, sanat, edebiyat ve dilini tanıtmak, diğer ülkelerle kültürel alışverişi geliştirmek amacıyla kanunla bir vakıf kurulmuştur.

5653 sayılı Yasanın "Organlar" başlıklı 5. Maddesinden de, Vakfın organlarının, kamu görevlilerinden oluşturulduğu, Vakfın kuruluşu için ise genel bütçeden para aktarıldığı anlaşılmaktadır. Kuruluş amacı ve organları itibariyle kamusal amaçları gerçekleştirmek amacıyla kurulduğu ve kamusal yanı olduğu anlaşılmaktadır. Ancak, aynı Kanunun Geçici 1. maddesine göre, Vakfın tüzel kişilik kazanması, Vakıf senedinin, Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre tescili şartına bağlı tutulmuştur. Dosyada mevcut Ankara 10. Asliye Hukuk Mahkemesinin 27/06/2007 gün, 2007/269 E, 2007/234 K sayılı kararı ile de, Yunus Emre Vakıf Senedinin, 4721 sayılı Medeni Kanunu'nun 101. Maddesi uyarınca Mahkeme nezdinde tutulan sicile kaydedilerek tescil edilip, Yunus Emre Vakfı'nın tüzel kişilik kazandığı anlaşılmıştır.

4721 sayılı M.K. 101. Maddesi 1. Fıkrasına göre, Vakıflar, gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sahip mal topluluklarıdır.

5737 sayılı Vakıflar Kanunu ise, Vakıfların tabi olacakları genel hükümleri düzenlemektedir. Bu Kanunun 4. Maddesinde de açıkça, Vakıfların, özel hukuk tüzel kişiliğine sahip oldukları belirlenmektedir.

Davada konu olayda, Yunus Emre Vakfı'nın Kanun ve Vakıf Senedindeki amaçlarını gerçekleştirmek amacıyla, kurduğu Enstitüde istihdam edeceği bir kısım personeli belirlemek için, düzenlediği mülakat ile yarışma sınavının sonucuna itiraz ve bu nedenden doğan tazminat istemi dava konusudur. Yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine göre, davalı vakfın amaçlarını gerçekleştirmek için, Vakıfların tabi olduğu genel hükümler çerçevesinde, faaliyetlerini icra ederken yararlanacağı personelin istihdam ilişkisini sözleşme hürriyeti kapsamında özel hukuk hükümlerine göre düzenleyeceği anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 01/07/2004 günlü ve 2004/16 E, 2004/35 K sayılı emsal karanda "Vakıf çalışanının hizmet sözleşmesinin feshinden doğan tazminat davasının, özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümlenmesinin gerektiği" özet başlığı ile yukarıdaki düşünceye emsal oluşturmaktadır.

Bu durum karşısında, davaya konu işçi alımına ilişkin sınavın 2577 sayılı İ.Y.U.K.'nun 2/1-c. maddesi kapsamında bir idari işlem yada idari sözleşmeye dayanak olmadığı, sözleşme serbestisi esasına dayalı hizmet akdinin kurulması aşamasından doğan davanın, özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerleri görevli bulunmaktadır…" şeklindeki gerekçe ile 2247 sayılı Kanun'un 10 ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı'na gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan Akarsu ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 03.03.2014 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; davalı vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı

anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Filiz BUDAK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Yunus Emre Vakfı, Yunus Emre Enstitüsü Müdürlüğü tarafından Türkçe Okutmanlığı alımı için 27-28 Şubat 2013 tarihlerinde yapılan mülakat sınavının hukuka aykırı olarak yapıldığı iddiası ile mülakatın iptali ve bu nedenle yoksun kalınan parasal hakların tazmini istemiyle açılmıştır.

22.11.2001 tarih 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun Vakıfların Tanımına ilişkin 101 maddesinde; " Vakıflar, gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sahip mal topluluklarıdır.

Bir malvarlığının bütünü veya gerçekleşmiş ya da gerçekleşeceği anlaşılan her türlü geliri veya ekonomik değeri olan haklar vakfedilebilir.

(İptal fıkra: Anayasa Mah.nin 17/04/2008 tarihli ve E. 2006/14, K. 2008/92 sayılı Kararı ile.)

Cumhuriyetin Anayasa ile belirlenen niteliklerine ve Anayasanın temel ilkelerine, hukuka, ahlaka, milli birliğe ve milli menfaatlere aykırı veya belli bir ırk ya da cemaat mensuplarını desteklemek amacıyla vakıf kurulamaz.

Vakıfların Kuruluş Şekline ilişkin 102. Maddesinde; "Vakıf kurma iradesi, resmi senetle veya ölüme bağlı tasarrufla açıklanır. Vakıf, yerleşim yeri mahkemesi nezdinde tutulan sicile tescil ile tüzel kişilik kazanır.

Resmi senetle vakıf kurma işleminin temsilci aracılığıyla yapılması, temsil yetkisinin noterlikçe düzenlenmiş bir belgeyle verilmiş olmasına ve bu belgede vakfın amacı ile özgülenecek mal ve hakların belirlenmiş bulunmasına bağlıdır.

Mahkemeye başvurma, resmi senet düzenlenmiş ise vakfeden tarafından; vakıf ölüme bağlı tasarrufa dayanıyorsa ilgililerin veya vasiyetnameyi açan sulh hakiminin bildirimi üzerine ya da Vakıflar Genel Müdürlüğünce resen yapılır.

Başvurulan mahkeme, mal ve hakların korunması için gerekli önlemleri resen alır."

Tescil ve İlan başlıklı 104. Maddesinde " Tesciline karar verilen vakıf, vakfın yerleşim yeri mahkemesi nezdinde tutulan sicile tescil edilir; ayrıca Vakıflar Genel Müdürlüğünde tutulan merkezi sicile kaydolunur.

Tescil kararı, başka bir mahkemece verilmiş ise, ilgili belgelerle birlikte tescil için vakfın yerleşim yeri mahkemesine gönderilir.

Yerleşim yeri mahkemesinin yapacağı bildirim üzerine Vakıflar Genel Müdürlüğünce merkezi sicile kaydolunan vakıf Resmi Gazete ile ilan olunur.

Tescil ve ilan tüzük hükümlerine göre yapılır." denilmek suretiyle vakıfların tanım ve kuruluş şekli düzenlenmiştir.

27.02.2008 tarih ve 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun Amaç başlıklı1. Maddesinde; " Bu Kanun; vakıfların yönetimi, faaliyetleri ve denetimine, yurt içi ve yurt dışındaki taşınır ve taşınmaz vakıf kültür varlıklarının tescili, muhafazası, onarımı ve yaşatılmasına, vakıf varlıklarının ekonomik şekilde işletilmesi ve değerlendirilmesinin sağlanmasına ilişkin usûl ve esasların belirlenmesi; Vakıflar Genel Müdürlüğünün kuruluşu ile Genel Müdürlüğün teşkilât, görev, yetki ve sorumluluklarının düzenlenmesi amacıyla hazırlanmıştır."

Kapsam başlıklı 2. Maddesinde; " Bu Kanun; mazbut, mülhak ve yeni vakıflar, cemaat ve esnaf vakıfları ile Vakıflar Genel Müdürlüğünü kapsar.

Bu Kanunun uygulanmasında milletlerarası mütekabiliyet ilkesi saklıdır."

Tüzel Kişilik başlıklı 4. Maddesinde; " Vakıflar, özel hukuk tüzel kişiliğine sahiptir."

Yeni Vakıfların Kuruluşu, mal varlığı, şube ve temsilcilikleri başlıklı 5. Maddesinde; " Yeni vakıflar; Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre kurulur ve faaliyet gösterirler.

Yeni vakıfların kuruluşunda amaçlarına göre özgülenecek asgarî mal varlığı her yıl Meclisçe belirlenir.

Yeni vakıflar, vakıf senetlerinde yazılı amaçlarını gerçekleştirmek üzere Genel Müdürlüğe beyanda bulunmak şartıyla şube ve temsilcilik açabilirler. Beyannamenin düzenlenmesine ilişkin usûl ve esaslar

yönetmelikle düzenlenir.

Yabancılar, Türkiye'de, hukukî ve fiilî mütekabiliyet esasına göre yeni vakıf kurabilirler." hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda açıklanan yasal düzenlemelere baktığımızda; yeni bir vakfın kurulması ve faaliyet gösterebilmesi için 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kurulup faaliyet göstermesi gerektiği ve bu şekilde kurulan vakfın özel hukuk tüzel kişiliğine sahip olduğu tartışmasızdır.

Bu açıklamalardan sonra somut olayımıza döndüğümüzde, davalı Yunus Emre Enstitüsü Müdürlüğü'nün Yunus Emre Vakfı'nın bir organı olduğu görülmektedir. Yunus Emre Vakfı Kanunu 05.05.2007 tarihinde kabul edilmiş, 18.05.2007 tarihinde de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

05.05.2007 tarih ve 5653 sayılı Yunus Emre Vakfı Kanunu'nun Amaç ve Kapsam başlıklı 1.maddesinde; "Bu Kanunun amacı; Türkiye'yi, kültürel mirasını, Türk dilini, kültürünü ve sanatını tanıtmak, Türkiye'nin diğer ülkeler ile dostluğunu geliştirmek, kültürel alışverişini artırmak, bununla ilgili yurt içi ve yurt dışındaki bilgi ve belgeleri dünyanın istifadesine sunmak, Türk dili, kültürü ve sanatı alanlarında eğitim almak isteyenlere yurt dışında hizmet vermek, Türkiye'de Yunus Emre Enstitüsü ve yurt dışında Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri açmak için merkezi Ankara'da olan Yunus Emre Vakfının kurulmasına ilişkin esas ve usûlleri belirlemektir."

Tanımlar başlıklı 2. Maddesinin (c) bendinde: " Enstitü: Bu Kanunun amaçlarını gerçekleştirmek üzere eğitim ve öğretim ile bilimsel araştırma ve uygulama yapan Vakfa bağlı kuruluşu,…"

Organlar başlıklı 4. Maddesinde; "(1) Vakıf aşağıdaki organlardan oluşur:

a) Mütevelli Heyet: Mütevelli Heyet, Vakfın karar organıdır. (Değişik ikinci cümle: 12/7/2013-6495/73 md.) Dışişleri Bakanı, Maliye Bakanı, Millî Eğitim Bakanı, Kültür ve Turizm Bakanı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar ile Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlıklarının bağlı olduğu Bakanlar, Türk Dil Kurumu Başkanı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Mütevelli Heyetin tabii üyeleridir. Ayrıca, kültür, sanat, Türk dili ve edebiyatı alanında çalışan profesör öğretim üyeleri arasından Üniversitelerarası Kurulun seçeceği iki kişi, eğitim, kültür ve sanat alanında kamu yararına faaliyet gösteren dernek ve vergi muafiyeti tanınmış vakıfların üyeleri arasından Bakanlar Kurulunun seçeceği iki kişi, kültür, sanat ve Türk dili alanında çalışmalarıyla tanınmış kişiler arasından Bakanlar Kurulunun seçeceği iki kişi, üç yıl süre ile Mütevelli Heyet üyeliğini yürütür. Herhangi bir nedenle toplantıya katılamayan Mütevelli Heyet üyesi yerine, ilgili bakanlık müsteşarı veya heyet üyesini vekâlete yetkili temsilci, toplantılara katılabilir. Dışişleri Bakanı Mütevelli Heyetin başkanıdır. Dışişleri Bakanının bulunmaması durumunda, Heyete Kültür ve Turizm Bakanı başkanlık eder.

b) Yönetim Kurulu: Yönetim Kurulu, Vakfın icra organıdır. (Değişik ikinci cümle: 12/7/2013-6495/73 md.) Bakanlık Müsteşarı, Dışişleri Bakanlığı Tanıtma Genel Müdürü, Millî Eğitim Bakanlığı Dış İlişkiler Genel Müdürü, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanı, Yunus Emre Enstitüsü Başkanı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği temsilcisi Yönetim Kurulunun tabii üyeleridir. Ayrıca, üniversitelerin Türkçe dil öğretim merkezleri başkanları arasından Mütevelli Heyetin seçeceği bir kişi, eğitim, kültür ve sanat alanında faaliyette bulunan ve Bakanlar Kurulunca kamu yararına faaliyet gösterdiği kabul edilmiş dernek veya vergi muafiyeti tanınmış vakıfların üyeleri arasından Mütevelli Heyetin seçeceği bir kişi kültür, sanat ve Türk dili alanında çalışmalarıyla tanınmış kişiler arasından Mütevelli Heyetin seçeceği bir kişi üç yıl süreyle Yönetim Kurulu üyeliğini yürütür. Bakanlık Müsteşarı Yönetim Kurulunun başkanıdır.

c) Denetleme Kurulu: Bakanlık, Dışişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı tarafından görevlendirilecek birer üye ile iktidar ve ana muhalefet partisi tarafından üç yıl süreyle seçilecek birer üyeden oluşur. Maliye Bakanlığı temsilcisi Denetleme Kurulunun başkanıdır

ç) Danışma Kurulu: Vakfın danışma organı olup, yılda bir kez toplanarak Vakfın bir önceki yıl yaptıklarını değerlendirir ve bir sonraki yıl için önerilerde bulunur. Bakanlık Müsteşarı, Mütevelli Heyeti ve Yönetim Kurulunun seçilmiş üyeleri, Başbakanlık Tanıtma Fonu Genel Sekreteri, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Müdürü, Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürü, Diyanet İşleri Başkanlığı temsilcisi, Danışma Kurulunun tabii üyeleridir. Ayrıca, İşçi Sendikaları Konfederasyonlarının seçeceği birer kişi, İşveren Sendikaları Konfederasyonunun seçeceği üç kişi kültür, sanat, Türk dili ve edebiyatı alanında görev yapan öğretim üyeleri arasından Vakıf Yönetim Kurulunca seçilecek on kişi ile Türk dili, kültürü ve sanatı alanındaki yazar ve düşünürler arasından Vakıf Yönetim Kurulunun seçeceği beş kişi üç yıl süre ile Danışma Kurulu üyeliğini yürütür. Bakanlık müsteşarı Danışma Kurulunun başkanıdır…"

Gelirler başlıklı 6. Maddesinde; " (1) Vakfın gelirleri şunlardır:

a) Vakfın yapacağı hizmetler karşılığında alınacak ücretler.

b) Genel Bütçeden ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca aktarılacak miktarlar.

c) Her türlü yardım ve bağışlar.

ç) Vakfa ait taşınmazların gelirleri.

d) Enstitü ve iktisadî işletmelerden elde edilecek gelirler.

e) Diğer gelirler.

(2) Vakıf, amaçlarını gerçekleştirmek ve yurt dışındaki Kültür Merkezlerinin işleyişini sağlamak için enstitü, iktisadî işletme veya sermaye şirketi kurabilir.

Muafiyetler başlıklı 7. Maddesinde; " (1) Vakıf ve Vakıf tarafından kurulacak Kültür Merkezleri ile enstitüler;

a) Kurumlar Vergisinden (iktisadî işletmeler hariç),

b) Yapılacak bağış ve yardımlar sebebiyle Veraset ve İntikal Vergisinden,

c) Sahip oldukları taşınır ve taşınmaz mallar ile yapacakları tüm muameleleri her türlü vergi, resim ve harçtan,

ç) Vakıflar Genel Müdürlüğünce vakıflardan tahsil edilen teftiş ve denetleme masraflarına katılma paylarından, muaftır.

(2) Vakıf, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara diğer kanunlarla tanınan vergi, resim ve harç istisnalarından yararlanır.

(3) Vakfa ve Enstitüye yapılacak bağış ve yardımlar Gelir ve Kurumlar Vergisi matrahından indirilebilir.

Vakfın kuruluş işlemleri başlıklı Geçici 1. Maddesinde; " (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde Vakfın kuruluşu, Vakıf resmî senedi ve Vakfın Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre tesciline ilişkin işlemler Bakanlıkça sonuçlandırılır.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde Vakfın kuruluş işlemlerinde kullanılmak ve kalanı kuruluş tamamlandıktan sonra Vakfa aktarılmak üzere Bakanlığa, Tanıtma Fonundan bir milyon Yeni Türk Lirası aktarılır." şeklinde düzenlemeler yer almaktadır.

Yunus Emre Vakfı Resmi Senedi Ankara 41. Noterliği tarafından 11.06.2007 tarih ve 24428 yevmiye numarası ile onanmış ve akabinde vakıf senedinin tescili için 18.06.2007 tarihinde adli yargıda dava açılmıştır. Ankara 10. Asliye Hukuk Mahkemesi 27.06.2007 gün ve E:2007/259 K:2007/234 sayılı kararı ile, Ankara 41. Noterliğinin 11.06.2007 tarih ve 24428 yevmiye numaralı Yunus Emre Vakfı senedi taslağından söz konusu Yunus Emre Vakfı'nın 4721 sayılı Yasa'nın 101. Ve müteakip maddeleri gereğince Mahkeme nezdinde tutulan siciline tescilinin yapılmasına karar verilmiş ve bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir. Yunus Emre Vakfı bu şekilde resmi sicile kaydedilerek Türk Medeni Kanun'u hükümlerine göre tüzel kişilik kazanmıştır.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; 5653 sayılı Yunus Emre Vakfı Kanunu gereğince yurt dışındaki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde "Okutman" olarak görevlendirilmek üzere personel alımına ilişkin sınav ilanının 04.02.2013 tarihinde yapıldığı, yapılan ilanda sınava girecek adaylarda aranan özel ve genel şartlar ile istenecek belgeler ayrıntılı olarak yer aldığı ve Genel Şartların 6. Sırasında istihdam edilecek personelin 4857 sayılı İş Kanununa tabi olarak çalıştırılacağı açıklanmıştır. Davacı bu ilan sonrasında, istenen belgelerle birlikte başvuruda bulunarak ve 27-28 Şubat 2013 tarihinde mülakat sınavına girdiği, sonrasında 01.03.2013 tarihinde ilan edilen kazananlara ait isim listesinde adının olmaması nedeni ile işlemin iptali ve zararının tazmini için idari yargıya başvurduğu anlaşılmaktadır.

Her ne kadar, Yunus Emre Vakfı'nın kuruluş amacı ve organlarına baktığımızda, bir anlamda kamu hizmeti amacıyla kurulduğu ve vakıf organlarında görev alan kişilerin büyük çoğunluğunun kamu personelinden oluştuğu görülmekte ise de; bu durum söz konusu vakfın özel hukuk tüzel kişisi olması özelliğini ortadan kaldırmayacaktır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin değişik 1 numaralı bendinde:

"a) (Değişik : 8.6.2000-4577/5 md.) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18.12.1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve

sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar" idari dava türleri olarak sayılmış olup; kural olarak, idari yargıda ancak Devlete ve kamu tüzel kişilerine karşı açılan davalara bakılabilir.

Buna göre, iptali istenilen işlemi tesis eden davalı Yunus Emre Enstitü Müdürlüğü'nün kamu kuruluşu niteliği taşımaması ve sözleşme serbestisi esasına dayalı hizmet akdinin kurulması aşamasından doğan ihtilaf nedeniyle açılan dava karşısında, idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunduğundan söz etmek olanaksız olduğundan; uyuşmazlığın, özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile Ankara 5. İdare Mahkemesinin Görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Ankara 5. İdare Mahkemesi'nin 28.06.2013 gün ve E:2013/367 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 03.03.2014 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Sıddık
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	YILDIZ

Üye	Üye	Üye
Nurdane	Ayhan	Mehmet
TOPUZ	AKARSU	AKBULUT